Сприяння зовнішньоекономічній діяльності у Німеччині: роль зовнішньоторговельних палат (АНК) і Агентства зовнішньоекономічної діяльності та територіального маркетингу (GTAI)

Роберт Кірхнер/ Інґе Тошев

Німецька консультативна група в Україні

Презентація для Міністерства економічного розвитку і торгівлі, Україна

Берлін/Київ, травень 2011 р.

© German Advisory Group

Зміст

1. Вступ
2. Зовнішньоторговельні палати (AHK)
3. Агентство “Germany Trade & Invest (GTAI)”
4. Резюме
5. Контакт

© German Advisory Group

1. Вступ

- Німецька зовнішньоекономічна політика під егідою Федерального міністерства економіки та технологій (BMWi) підтримує і просуває інтереси німецьких підприємств за кордоном за допомогою різноманітних інститутів та інструментів
- Інституційна структура сприяння зовнішньоекономічній діяльності слідує так званій "моделі трьох опор" (див. презентацію [PB/01/2011]: "Огляд німецької системи сприяння зовнішньоекономічній діяльності):
  i. закордонні представництва
  ii. зовнішньоторговельні палати (AHK)
  iii. Germany Trade & Invest (GTAI)
  - У фокусі даної презентації знаходиться подальша інформація щодо ролі зовнішньоторговельних палат (AHK) та Germany Trade & Invest (GTAI)

© German Advisory Group

2. Зовнішньоторговельні палати (АНК)

- Німецька система торгово-промислових палат як всередині країни, так і за кордоном характеризується трьома центральними установами на різних рівнях:
  1. Об‘єднання німецьких торгово-промислових палат (DIHK) як центральна організація системи
  2. 80 регіональних торгово-промислових палат (ІНК) в Німеччині
  3. 120 двосторонніх німецьких зовнішньоторговельних палат за кордоном (або бюро делегатів і представників німецької економіки) (АНК) у 80 країнах

© German Advisory Group

Структура ІНК і DIHK

- Торгово-промислові палати (ІНК):
  - Незалежні самокеровані установи “економіки заради економіки", організовані як публічно-правові корпорації
  - Члени: торгово-промислова економіка, тобто, промисловість, торгівля і послуги (виняток: ремісники, вільні професії, сільськогосподарські підприємства)
  - Членство обов'язкове згідно Закону про палати, оскільки частково виконуються суверенні функції, сплата відповідних членських внесків
  - Структура управління: різниця між почесною посадою (президент, який сам є підприємцем) і штатною посадою (головний менеджмент)
- Об‘єднання німецьких торгово-промислових палат (DIHK):
  - Зареєстрована асоціація, членами якої є 80 регіональних торгово-промислових палат
  - Жодних вказівок палатам, лише рекомендації
  - Співпраця ІНК/ DIHK за принципом протитоку
  - Той ж самі принципи управління, як і в ІНК
  - Місцезнаходження: Берлін

© German Advisory Group

Мережа АНК (1)

- Німецькі зовнішньоторговельні палати (АНК), які знаходяться в 120 точках у 80 країнах, виконують три такі функції:
  1. **офіційне представництво німецької економіки**
  2. **членство для підприємств**
  3. **надання послуг підприємствам**
- В Німеччині АНК тісно в пов'язані з 80 регіональними торгово-промисловими палатами (ІНК) та їхньою головною організацією – Об‘єднанням німецьких торгово-промислових палат (DIHK):
- АНК по всьому світу налічують 43 000 підприємств-членів, з них близько 2/3 за кордоном, 1/3 - в Німеччині
- 1700 співробітників по всьому світу
- Регіональні торгово-промислові палати часто є першою контактною установою в Німеччині стосовно закордонних ринків – публікації, заходи тощо

© German Advisory Group

Мережа АНК (2)

Три різні організаційні форми, в залежності від правової/ економічної ситуації в країні перебування (заснування згідно із законодавством країни перебування на основі договору):

1. **Представництво**
- Керівник – місцевий співробітник
- Правовий статус: несамостійна установа, представництво DIHK в країні перебування
- Керівника призначає DIHK за погодженням з Федеральним міністерством економіки (BMWi)

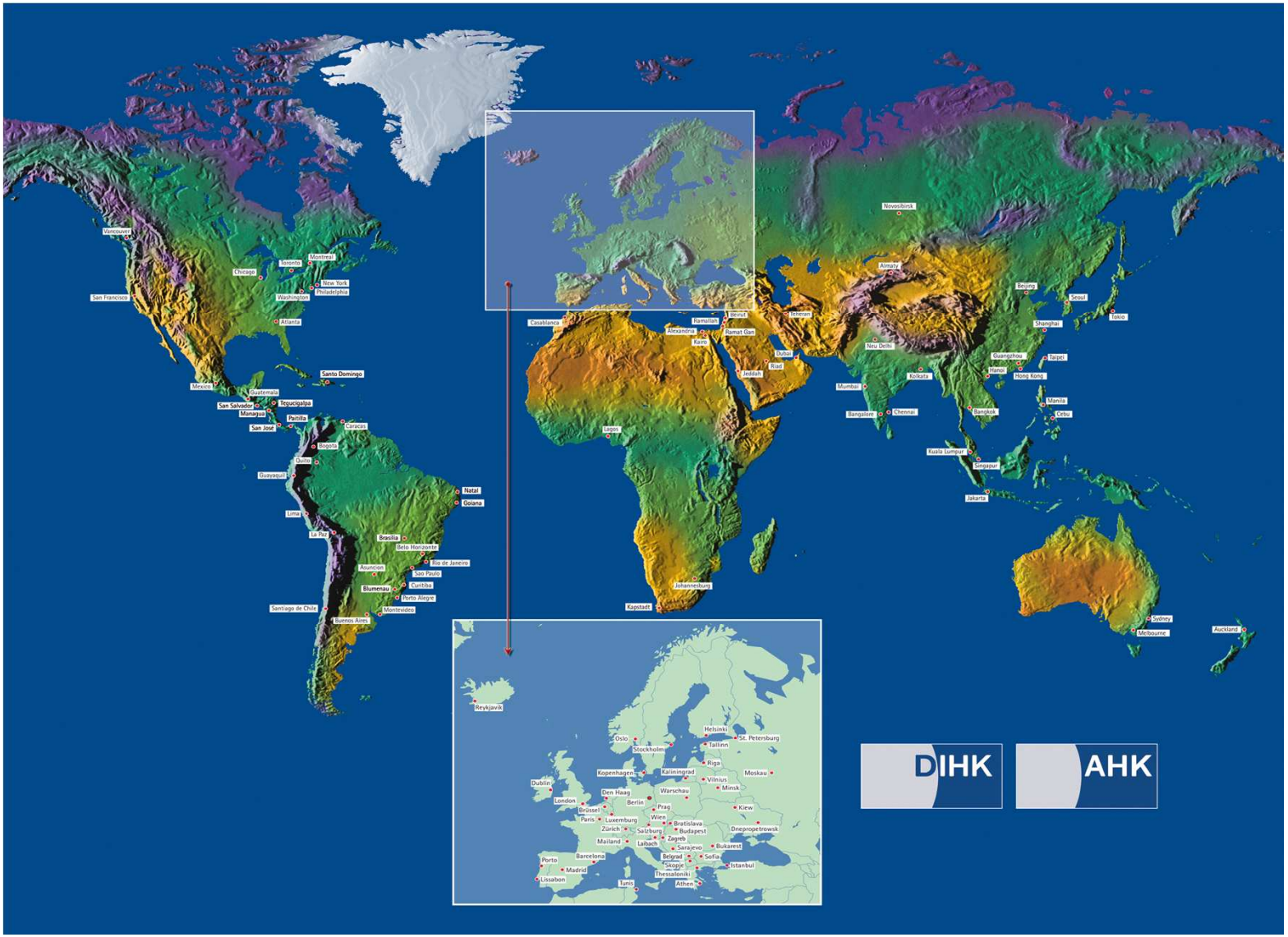
2. **Делегація німецької економіки**
- Керівник – делегат німецької економіки
- Правовий статус: несамостійна установа, представництво DIHK в країні перебування
- Керівника призначає DIHK за погодженням з Федеральним міністерством економіки (BMWi)

3. **Зовнішньоторговельні палати (АНК)**
- Підприємства – члени з обох країн засновують палату (тобто, двосторонність)
- Правовий статус: юридично незалежні, організовані відповідно до законодавства країни перебування
- Управлінський принцип: штатна/почесна посада (як ІНК/ DIHK)
- Сильна інтеграція у всесвітню мережу АНК (наприклад, бренд)
- Координація та супровід мережі АНК з боку DIHK
- Всесвітні конференції: регулярний обмін досвідом між АНК (кожні 2 роки) в Німеччині

- Представництво/ делегація є як правило попереднім ступенем для заснування АНК

© German Advisory Group

120 точок у 80 країнах

© German Advisory Group

Розвиток і фінансування

- Ступені розвитку АНК:
  - Коли відбувається заснування АНК? – при наявності достатньої кількості зацікавлених підприємств з обох сторін та достатніх обсягів бізнесу ("критична маси")
  - Попередній ступінь АНК: часто репрезентативне об‘єднання німецьких підприємств за інтересами на місці (наприклад, господарське об‘єднання); частково уже за участі підприємств країни перебування
- Фінансування:
  - АНК розглядають себе (в доповнення до членських функцій) як офіційних представників інтересів німецької економіки і тому отримують державне співфінансування через федеральний бюджет (Мінекономіки) (це стосується також делегатських бюро чи представництв)
  - Зазначені субсидії складають в середньому 25% їхнього бюджету, хоча це може варіюватися від країни до країни
  - 2010 бюджетний рік: Загальна сума в розмірі 33 млн. євро для всесвітньої мережі АНК з федерального бюджету
  - Інші джерела надходжень:
    - Власний заробіток (АНК) або субсидії від DIHK (представництва/ делегатські бюро)
    - Залучення коштів (у тому числі державних) за рахунок надання послуг

© German Advisory Group

3. Germany Trade & Invest (GTAI)

- Агентство зовнішньоекономічної діяльності та територіального маркетингу Федеративної Республіки Німеччини
  - GTAI на 100% знаходиться у федеральній власності (підпорядковане Мінекономіки)
- Мета: надання підтримки німецьким підприємствам в експортній діяльності у вигляді звітів про зарубіжні ринки, а також підтримки зарубіжним підприємствам у доступі на ринки Німеччини (наприклад, у випадку з внесенням прямих інвестицій), тобто, дві центральні сфери завдань
- Окрім 237 штатних співробітників у Німеччині (стан: 2009 р.) GTAI має всесвітню мережу із 73 (у тому числі 56 німецьких) співробітників
- " Global Meeting“: Щорічна зустріч закордонних співробітників у Німеччині для обміну досвідом та інформацією
- Історія: на початку 2009 р. злиття двох на той час уже існуючих інституцій:
  - Федерального зовнішньоекономічного агентства (bfai)
  - Invest in Germany GmbH
- Завдяки злиттю були об'єднані та інтегровані ринкові й галузеві знання як щодо Німеччини, так і щодо понад 150 країн по всьому світу; місцезнаходження: Берлін і Бонн
- Таким чином, уже на ранніх стадіях можна ідентифікувати зовнішньоекономічні та інвестиційні інтереси як у Німеччині, так і за кордоном

© German Advisory Group

Сфери діяльності GTAI

Для німецьких підприємств:

- Загальноекономічні аналізи і прогнози
- Покраїнні й галузеві аналізи стосовно понад 125 країн
- Міжнародні проекти і тендери
- Економічне і податкове законодавство
- Митна інформація і митні тарифи
- Практичні поради щодо ведення бізнесу
- Ділові контакти та адреси

Для іноземних інвесторів:

- Ідентифікація ринків і підприємств, важливих з точки зору залучення
- Економічні рамкові умови в Німеччині
- Інформація щодо місць інвестування та промисловості
- Активне спілкування з потенційними інвесторами за кордоном
- Консультування інвесторів
- Підтримка при розташуванні на новому місці

Quelle: GTAI

© German Advisory Group

Місцезнаходження фірм & інвестиційних проектів

Джерело:
GTAI

© German Advisory Group

Співпраця GTAI і AHK

- Тісна співпраця з мережею AHK за кордоном, яка, зокрема, в останні роки постійно розбудовується:
  - Центральна контактна установа для німецьких експортерів та іноземних підприємств стосовно інформації та консультування за рахунок поєднання пропонованих послуг
    - GTAI постачає AHK зовнішньоекономічну інформацію та, в свою чергу, отримує вигоду від хороших зв'язків з місцевими підприємствами
    - змістовний обмін завдяки об'єднанню існуючих компетенцій і знань
  - Ефективний розподіл праці завдяки:
    - просторовій близькості внаслідок утворення спільних офісів, оптимальне використання інфраструктури
    - спільні публікації

© German Advisory Group

4. Резюме

- АНК і GTAI є центральними установами німецької системи сприяння зовнішньоекономічній діяльності, яке здійснюється під егідою Мінекономіки та координується ним
- Саме тут безпосередньо проявляється основна ідея партнерської взаємодії установ економіки (АНК) та державних інституцій (GTAI) щодо надання конкретної підтримки підприємствам
- У випадках, коли АНК беруть на себе публічні завдання, фінансування здійснюється з федерального бюджету, який представляє Мінекономіки
- Зокрема, сильна підтримка надається закордонній активності малих і середніх підприємств
- Ущільнення мережі глобальної економіки також знаходить своє відображення в ущільненні мережі установ АНК і GTAI, співпраця між якими постійно посилюється

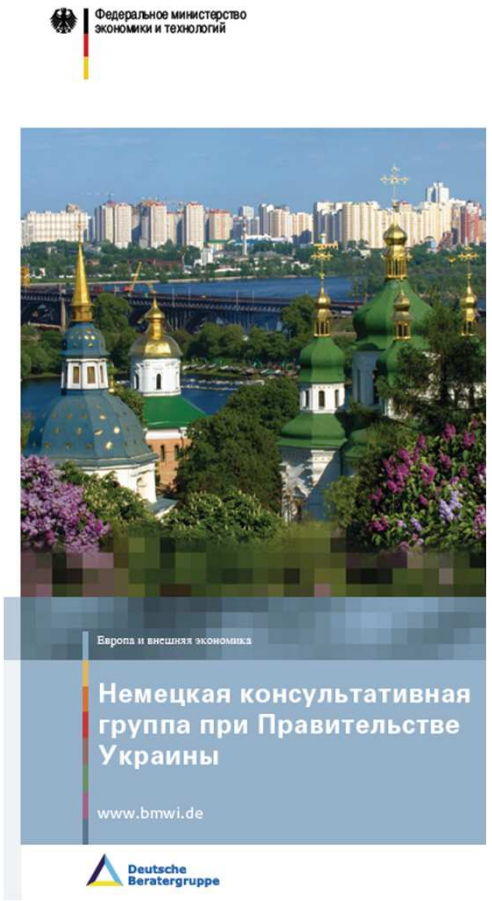
© German Advisory Group

5. Контакт

Robert Kirchner
kirchner@berlin-economics.com

Dr. Inge Toschev
ingetosch@yahoo.de

Німецька консультативна група в Україні
c/o BE Berlin Economics GmbH
Schillerstr. 59, D-10627 Berlin
Tel: +49 30 / 20 61 34 64 0
Fax: +49 30 / 20 61 34 64 9
E-mail: info@beratergruppe-ukraine.de
www.beratergruppe-ukraine.de

© German Advisory Group